Day 26 | 20 MCQs with complete explanations

తెలుగు

IAS with Dr Ravi · APPSC Group 1 · 1,000 Topics in 100 Days

Topics 251–260. Updated 1 November 2026. Pictographs are supplied separately; these notes preserve the full teaching sequence.

Topic	Contents
251	Arya Samaj, Ramakrishna Mission and Theosophical Society
252	Kakatiya administration and tank irrigation
253	Parliamentary and presidential systems compared
254	Prime Minister and the Council of Ministers
255	Planning in India: objectives and types of planning
256	Revolution of the Earth, seasons, solstices and equinoxes
257	Protected areas: national parks, sanctuaries, biosphere reserves and conservation reserves
258	Goleman's model: the five components
259	Profit and loss: cost price, selling price and profit per cent
260	Heatwaves and lightning: recommendation, notified status and disaster finance

Questions

Topic 251 | Arya Samaj, Ramakrishna Mission and Theosophical Society

ప్రశ్న 1. పందొమ్మిదో శతాబ్దం చివరి సంస్కరణ ఉద్యమాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. NCERT ప్రకారం, ఆర్య సమాజం పంజాబ్‌లో బాలికల కోసం పాఠశాలలు పెట్టింది.
2. రామకృష్ణ మఠం, రామకృష్ణ మిషన్‌ల ధ్యేయ వాక్యం సొంత మోక్షం కోసం, లోక హితం కోసం అనే అర్థాన్ని ఇస్తుంది.
3. స్వామి వివేకానంద రామకృష్ణ మిషన్‌ను స్థాపించే నాటికి రామకృష్ణ పరమహంస జీవించి ఉన్నారు.
4. అడయార్‌లో దివ్యజ్ఞాన సమాజం శాశ్వత ప్రధాన కార్యాలయం ఏర్పడక ముందే హెలెనా బ్లావట్స్కీ, హెన్రీ స్టీల్ ఆల్కాట్ భారతదేశంలో స్థిరపడ్డారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 3 మాత్రమే

(2) 2, 4 మాత్రమే

(3) 2, 3, 4 మాత్రమే

(4) 1, 2, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (వ్యక్తి) జాబితా IIతో (ఆ వ్యక్తి చేసిన పని) జతపరచండి:

జాబితా I (వ్యక్తి)	**జాబితా II (ఆ వ్యక్తి చేసిన పని)**
A. లాలా హంస్‌రాజ్	1. బెనారస్‌లో 1898లో ఒక కాలేజీని స్థాపించారు; అదే తర్వాత బనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయానికి కేంద్రం అయింది
B. అనీ బిసెంట్	2. న్యూయార్క్ నగరంలో 1875లో దివ్యజ్ఞాన సమాజాన్ని స్థాపించినవారిలో ఒకరుగా ఉన్నారు
C. స్వామి శ్రద్ధానంద్	3. లాహోర్‌లో 1886లో ప్రారంభమైన DAV పాఠశాలకు మొదటి ప్రధానోపాధ్యాయులుగా పని చేశారు; 1889లో లాహోర్ DAV కాలేజీకి గౌరవ ప్రిన్సిపాల్ అయ్యారు
D. హెన్రీ స్టీల్ ఆల్కాట్	4. ఒక గురుకులాన్ని 1902లో స్థాపించారు; అదే హరిద్వార్‌లోని గురుకుల కాంగ్రీ విశ్వవిద్యాలయంగా ఎదిగింది

(1) A-3, B-1, C-4, D-2

(2) A-3, B-2, C-4, D-1

(3) A-4, B-1, C-3, D-2

(4) A-4, B-2, C-3, D-1

Topic 252 | Kakatiya administration and tank irrigation

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (కాకతీయ చెరువు) జాబితా IIతో (దాని గురించి రికార్డులు చెప్పేది) జతపరచండి:

జాబితా I (కాకతీయ చెరువు)	**జాబితా II (దాని గురించి రికార్డులు చెప్పేది)**
A. పాకాల సరస్సు	1. ఇది పాలంపేటలోని ఒక ఆలయానికి దగ్గరగా ఉంది; ఆ ఆలయాన్ని సేనాని రేచర్ల రుద్రుడు కట్టించడం మొదలుపెట్టాడు
B. బయ్యారం చెరువు	2. దీనికి ధర్మకీర్తి-మైల సముద్రం అని పేరు పెట్టారు; ఆ పేరు గణపతిదేవుడి సోదరి మైలమ బిరుదు నుంచి వచ్చింది
C. రామప్ప సరస్సు	3. 13వ శతాబ్దంలో కాకతీయులు దీన్ని కట్టించారు; ఇది ములుగు జిల్లా గోవిందరావుపేట మండలంలో ఉంది
D. లక్నవరం సరస్సు	4. గణపతిదేవుడి కాలంలో దీన్ని కట్టించారు; ఇది వరంగల్ నగరానికి సుమారు 50 కి.మీ. తూర్పున ఉంది

(1) A-1, B-2, C-4, D-3

(2) A-4, B-2, C-1, D-3

(3) A-1, B-3, C-4, D-2

(4) A-4, B-3, C-1, D-2

ప్రశ్న 2. కాకతీయ పరిపాలన గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. కాకతీయ గ్రామంలోని ఆయగార్లలో కరణం ఒకడు; గ్రామ లెక్కలను, భూమి రికార్డులను అతనే ఉంచేవాడు.
2. ప్రతాపరుద్రుడు కళ్యాణి (Kalyani) నుంచి కాకతీయ రాజ్యాన్ని పాలించాడు.
3. ప్రతాపరుద్రుడి కాలంలో గ్రామ సేవకుడు వంశపారంపర్య సేవకు బదులుగా పొందే పన్ను లేని భూమిని నాయంకరం అనేవారు.
4. కాకతీయ శాసనాలు సాగునీటి చెరువుల నిర్మాణాన్ని నమోదు చేస్తాయి; చెరువు తవ్వించడాన్ని పుణ్యకార్యంగా భావించేవారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 2 మాత్రమే

(2) 2, 3 మాత్రమే

(3) 1, 4 మాత్రమే

(4) 3, 4 మాత్రమే

Topic 253 | Parliamentary and presidential systems compared

ప్రశ్న 1. పార్లమెంటరీ, అధ్యక్ష తరహా విధానాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. కార్యనిర్వాహక వర్గానికి ఎక్కువ స్థిరత్వం ఇస్తుందనే కారణంతో ముసాయిదా రాజ్యాంగం పార్లమెంటరీ విధానాన్ని సిఫారసు చేసిందని డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేడ్కర్ రాజ్యాంగ పరిషత్తులో చెప్పారు.
2. అమెరికా రాజ్యాంగం ప్రకారం, అమెరికా ప్రభుత్వంలో ఏదైనా పదవిలో ఉన్న వ్యక్తి ఆ పదవిలో కొనసాగినంత కాలం కాంగ్రెస్‌లోని ఏ సభలోనూ సభ్యుడిగా ఉండకూడదు.
3. అమెరికా రాజ్యాంగం ప్రకారం, అధ్యక్షుడి మీద మహాభియోగాన్ని సెనేట్ మోపుతుంది; ఆయన దోషో కాదో ప్రతినిధుల సభ తేలుస్తుంది.
4. NCERT పాఠ్యపుస్తకం బ్రెజిల్‌ను అర్ధ అధ్యక్ష తరహా విధానానికి ఉదాహరణగా చూపిస్తుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 2 మాత్రమే

(2) 1, 3 మాత్రమే

(3) 2, 3, 4 మాత్రమే

(4) 1, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (భారత రాజ్యాంగ అధికరణ) జాబితా IIతో (అది ఏం చెబుతుంది) జతపరచండి:

జాబితా I (భారత రాజ్యాంగ అధికరణ)	**జాబితా II (అది ఏం చెబుతుంది)**
A. అధికరణ 61	1. కేంద్ర కార్యనిర్వాహక అధికారం రాష్ట్రపతి చేతిలో ఉంటుంది; ఆయన దాన్ని నేరుగా గానీ, తన కింది అధికారుల ద్వారా గానీ వాడతారు
B. అధికరణ 74(1)	2. రాజ్యాంగ ఉల్లంఘన కారణంగా రాష్ట్రపతి మీద మహాభియోగం జరిపే పద్ధతి; ఆ అభియోగాన్ని పార్లమెంటులోని ఏ సభ అయినా మోపవచ్చు
C. అధికరణ 85(2)(b)	3. రాష్ట్రపతి లోక్‌సభను రద్దు చేయవచ్చు
D. అధికరణ 53(1)	4. సలహాను మళ్లీ పరిశీలించమని రాష్ట్రపతి మంత్రిమండలిని కోరవచ్చు; కానీ మళ్లీ పరిశీలించాక ఇచ్చిన సలహా ప్రకారం ఆయన నడుచుకోవాలి

(1) A-3, B-4, C-2, D-1

(2) A-2, B-1, C-3, D-4

(3) A-3, B-1, C-2, D-4

(4) A-2, B-4, C-3, D-1

Topic 254 | Prime Minister and the Council of Ministers

ప్రశ్న 1. కేంద్ర కార్యనిర్వాహక వర్గం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. పార్లమెంటులోని ఏ సభలోనూ సభ్యుడు కాని వ్యక్తిని ప్రధానమంత్రిగా నియమించవచ్చని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది.
2. అధికరణ 352 కేంద్ర మంత్రివర్గాన్ని ఒక మండలిగా వివరిస్తుంది. ఆ మండలిలో ప్రధానమంత్రి, అధికరణ 75 కింద నియమితులైన కేబినెట్ హోదా ఉన్న ఇతర మంత్రులు ఉంటారు.
3. భారత ప్రభుత్వ వ్యవహారాలను మంత్రుల మధ్య పంచేందుకు రాష్ట్రపతి నియమాలు చేయాలని అధికరణ 77 చెబుతుంది.
4. పార్లమెంటులోని ఏ సభలోనైనా ఓటు వేసే హక్కును అధికరణ 88 ప్రతి మంత్రికీ ఇస్తుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 4 మాత్రమే

(2) 2, 3, 4 మాత్రమే

(3) 1, 2, 3 మాత్రమే

(4) 2, 3 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (రాజ్యాంగంలోని అధికరణ 75 క్లాజు) జాబితా IIతో (ఆ క్లాజు ఏం చెబుతుంది) జతపరచండి:

జాబితా I (రాజ్యాంగంలోని అధికరణ 75 క్లాజు)	**జాబితా II (ఆ క్లాజు ఏం చెబుతుంది)**
A. అధికరణ 75(1A)	1. ప్రధానమంత్రితో సహా మొత్తం మంత్రుల సంఖ్య లోక్‌సభ మొత్తం సభ్యుల సంఖ్యలో 15 శాతానికి మించకూడదు
B. అధికరణ 75(1B)	2. మంత్రులు రాష్ట్రపతి ఇష్టం ఉన్నంత వరకు పదవిలో ఉంటారు
C. అధికరణ 75(2)	3. మంత్రిమండలి లోక్‌సభకు సమష్టిగా బాధ్యత వహిస్తుంది
D. అధికరణ 75(3)	4. ఏ సభ సభ్యుడైనా పదో షెడ్యూల్ కింద అనర్హుడైతే, కొంత కాలం పాటు మంత్రిగా నియమితుడు కావడానికి కూడా అనర్హుడు అవుతాడు

(1) A-4, B-1, C-2, D-3

(2) A-1, B-4, C-2, D-3

(3) A-4, B-1, C-3, D-2

(4) A-1, B-4, C-3, D-2

Topic 255 | Planning in India: objectives and types of planning

ప్రశ్న 1. భారతదేశంలో ప్రణాళిక లక్ష్యాలు, ప్రణాళికా సంఘం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. పంచవర్ష ప్రణాళికల లక్ష్యమైన ఆధునికీకరణ అంటే కొత్త సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకోవడం మాత్రమే కాదని NCERT వివరిస్తోంది; మహిళలకు మగవారితో సమానమైన హక్కులు ఉండాలని గుర్తించడం లాంటి సామాజిక దృక్పథంలో మార్పు కూడా అందులో ఉందని NCERT చెబుతోంది.
2. NCERT ప్రకారం, నిజమైన అర్థంలో ప్రణాళిక మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికతో మొదలైంది; ఆ ప్రణాళిక మహలనోబిస్ ఆలోచనల మీద ఆధారపడింది.
3. ప్రణాళికా సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసిన 1950 తీర్మానం ఇతర విధులతో పాటు, ఆర్థికాభివృద్ధిని వెనక్కి లాగుతున్న అంశాలను సూచించమని కూడా సంఘాన్ని కోరింది.
4. ప్రణాళికల లక్ష్యమైన స్వావలంబన అంటే ఆహార దిగుమతులకు చెల్లించడానికి సరిపడా ఎగుమతుల ద్వారా సంపాదించడం అని NCERT వివరిస్తోంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1 మాత్రమే

(2) 2, 4 మాత్రమే

(3) 2, 3, 4

(4) 1, 3 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (ప్రణాళిక రకం) జాబితా IIతో (దాని అర్థం) జతపరచండి:

జాబితా I (ప్రణాళిక రకం)	**జాబితా II (దాని అర్థం)**
A. ఆదేశాత్మక ప్రణాళిక (imperative planning)	1. ఇది సుమారు ఇరవై ఏళ్ల కోసం వేసే ప్రణాళిక. పంచవర్ష ప్రణాళికలు దీనికి పునాదిగా ఉండాలని ఉద్దేశించారు
B. సూచనాత్మక ప్రణాళిక (indicative planning)	2. ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యాలను నిర్ణయిస్తుంది, ప్రైవేటు పెట్టుబడికి సౌకర్యాలు కల్పిస్తుంది. కానీ ఒక్కో సంస్థకు ఆదేశాలు ఇవ్వదు. దీనికి సాధారణంగా ఫ్రాన్స్‌ను ఉదాహరణగా చెబుతారు
C. దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక (perspective planning)	3. ఆర్థిక కార్యకలాపాలన్నీ, వనరులన్నీ ప్రభుత్వ నియంత్రణలోకి వస్తాయి. ఒక్కో సంస్థ ఏం ఉత్పత్తి చేయాలో ప్రణాళికా అధికారులు నిర్ణయిస్తారు
D. నిరంతర ప్రణాళిక (rolling plan)	4. ప్రతి సంవత్సరం మూడు ప్రణాళికలు వేస్తారు: ఒకటి ఆ సంవత్సరానికి, ఒకటి మూడు నుంచి ఐదేళ్లకు, ఇంకొకటి పది నుంచి ఇరవై ఏళ్లకు

(1) A-2, B-3, C-1, D-4

(2) A-3, B-2, C-1, D-4

(3) A-2, B-3, C-4, D-1

(4) A-3, B-2, C-4, D-1

Topic 256 | Revolution of the Earth, seasons, solstices and equinoxes

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (కక్ష్యలో భూమి స్థానం, NCERT పెట్టిన పేరుతో) జాబితా IIతో (ఆ స్థానంలో ఉండే పరిస్థితి, NCERT ప్రకారం) జతపరచండి:

జాబితా I	జాబితా II
A. పరిహేళి	1. సూర్యకిరణాలు మకరరేఖ మీద నిటారుగా పడతాయి
B. అపహేళి	2. సూర్యకిరణాలు కర్కటరేఖ మీద నిటారుగా పడతాయి
C. వేసవి అయనాంతం	3. భూమి సూర్యుడి నుంచి సుమారు 152 మిలియన్ కి.మీ. దూరంలో ఉంటుంది
D. శీతాకాల అయనాంతం	4. భూమి సూర్యుడి నుంచి సుమారు 147 మిలియన్ కి.మీ. దూరంలో ఉంటుంది

(1) A-4, B-3, C-2, D-1

(2) A-3, B-4, C-2, D-1

(3) A-4, B-3, C-1, D-2

(4) A-3, B-4, C-1, D-2

ప్రశ్న 2. భూమి పరిభ్రమణం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఒక ఏడాది పరిభ్రమణంలో భూమి అక్షం సుమారుగా ఒకే దిశలో వంగి ఉంటుంది.
2. భూమి అక్షం తన కక్ష్యా తలంతో 23½° కోణం చేస్తుంది.
3. ఆర్కిటిక్ వలయం ఉండే అక్షాంశం, కక్ష్యా తలానికి గీసిన లంబం నుంచి భూమి అక్షం వంగి ఉన్న కోణానికి సమానంగా ఉంటుంది.
4. జూన్ 21న అంటార్కిటిక్ వలయం దాటిన ప్రాంతాల్లో ఎడతెగని పగలు ఉంటుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 3 మాత్రమే

(2) 2, 4 మాత్రమే

(3) 1 మాత్రమే

(4) 2, 3, 4 మాత్రమే

Topic 257 | Protected areas: national parks, sanctuaries, biosphere reserves and conservation reserves

ప్రశ్న 1. భారతదేశంలోని రక్షిత ప్రాంతాల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. వన్యప్రాణి (సంరక్షణ) చట్టం, 1972 ప్రకారం సముదాయ రిజర్వ్‌ను ప్రైవేటు భూమిలో లేదా సముదాయ భూమిలో ప్రకటిస్తారు; ఆ భూమి జాతీయ ఉద్యానవనం, అభయారణ్యం, సంరక్షణ రిజర్వ్‌లలో దేనిలోనూ ఉండదు.
2. వన్యప్రాణి (సంరక్షణ) సవరణ చట్టం, 2002 సంరక్షణ రిజర్వ్‌లను, సముదాయ రిజర్వ్‌లను వన్యప్రాణి (సంరక్షణ) చట్టం, 1972లోకి తెచ్చింది.
3. జాతీయ ఉద్యానవనంలో గానీ, వన్యప్రాణి అభయారణ్యంలో గానీ, దాని హద్దు నుంచి ఒక కిలోమీటరు లోపల గానీ గనుల తవ్వకానికి అనుమతి లేదని సుప్రీంకోర్టు తన 2023 ఏప్రిల్ 26 నాటి తీర్పులో ఆదేశించింది.
4. పేర్కొన్న 2003, 2022 సవరణలతో కూడిన వన్యప్రాణి (సంరక్షణ) చట్టం, 1972 ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక జాతీయ ఉద్యానవనం హద్దులను మార్చాలంటే రాష్ట్ర చట్టసభ ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించాలి.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 3, 4 మాత్రమే

(2) 2, 4 మాత్రమే

(3) 1, 2, 3 మాత్రమే

(4) 2, 3 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (వన్యప్రాణి (సంరక్షణ) చట్టం, 1972 కింద రక్షిత ప్రాంతం రకం) జాబితా IIతో (దాని గురించి చట్టం చెప్పేది) జతపరచండి:

జాబితా I (రక్షిత ప్రాంతం రకం)	**జాబితా II (చట్టం చెప్పేది)**
A. జాతీయ ఉద్యానవనం	1. దాని లోపలి భూమిపై ఒక వ్యక్తికి ఇప్పటికే ఉన్న హక్కులను కొనసాగనివ్వడానికి కలెక్టర్ అనుమతించవచ్చు
B. వన్యప్రాణి అభయారణ్యం	2. దాని లోపలి భూమిపై హక్కులన్నీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంక్రమించిన తర్వాతే తుది నోటిఫికేషన్ వస్తుంది
C. సంరక్షణ రిజర్వ్	3. దాని నిర్వహణ కమిటీయే దాన్ని నిర్వహించే బాధ్యత ఉన్న అధికార సంస్థ; ఆ కమిటీయే దాని నిర్వహణ ప్రణాళికను తయారు చేస్తుంది
D. సముదాయ రిజర్వ్	4. దాని నిర్వహణ కమిటీ దాన్ని ఎలా నిర్వహించాలో ప్రధాన వన్యప్రాణి వార్డెన్‌కు సలహా ఇస్తుంది

(1) A-2, B-1, C-4, D-3

(2) A-1, B-2, C-4, D-3

(3) A-2, B-1, C-3, D-4

(4) A-1, B-2, C-3, D-4

Topic 258 | Goleman's model: the five components

ప్రశ్న 1. జాబితా Iని (గోల్‌మన్ 1998 నాటి “What Makes a Leader?” వ్యాసంలోని భాగం) జాబితా IIతో (ఆ వ్యాసం ఇచ్చిన ముఖ్య గుర్తు) జతపరచండి:

జాబితా I (భాగం)	**జాబితా II (ఆ వ్యాసం ఇచ్చిన ముఖ్య గుర్తు)**
A. స్వీయ నియంత్రణ (Self-regulation)	1. బృందాలను తయారు చేసి నడిపించడంలో నైపుణ్యం
B. ప్రేరణ (Motivation)	2. సంస్థ పట్ల నిబద్ధత
C. సహానుభూతి (Empathy)	3. ప్రతిభ ఉన్నవారిని తీర్చిదిద్ది నిలుపుకోవడంలో నైపుణ్యం
D. సాంఘిక నైపుణ్యం (Social skill)	4. స్పష్టత లేని పరిస్థితుల్లోనూ ఇబ్బంది పడకపోవడం

(1) A-2, B-4, C-3, D-1

(2) A-4, B-2, C-3, D-1

(3) A-4, B-2, C-1, D-3

(4) A-2, B-4, C-1, D-3

ప్రశ్న 2. గోల్‌మన్ భావోద్వేగ ప్రజ్ఞ నమూనా గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. భావోద్వేగ యోగ్యతల చట్రంలో, మార్పులకు అలవాటు పడగలగడం (adaptability), చొరవ (initiative) రెండూ సాంఘిక యోగ్యత కింద ఉన్నాయి.
2. “What Makes a Leader?” వ్యాసంలో, తన లోపాల మీద తానే నవ్వుకోగల హాస్యం స్వీయ అవగాహనకు ఉన్న ముఖ్య గుర్తుల్లో ఒకటిగా ఉంది.
3. “What Makes a Leader?” వ్యాసంలో, భావోద్వేగ ప్రజ్ఞను గోల్‌మన్ ఒక “threshold capability”, అంటే ఎగ్జిక్యూటివ్ పదవుల్లోకి ప్రవేశించడానికి కావాల్సిన కనీస అర్హత అని అంటాడు.
4. “What Makes a Leader?” వ్యాసంలో, భావోద్వేగ ప్రజ్ఞలో జన్యుపరమైన భాగం ఉందని, వయసుతో పాటు అది పెరుగుతుందని గోల్‌మన్ రాశాడు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 3 మాత్రమే

(2) 1, 2 మాత్రమే

(3) 3, 4 మాత్రమే

(4) 2, 4 మాత్రమే

Topic 259 | Profit and loss: cost price, selling price and profit per cent

ప్రశ్న 1. ఒక డీలర్ పాత ఆటో రిక్షాను ₹1,35,000కు కొన్నాడు. దాని మరమ్మతులకు ₹15,000 ఖర్చు పెట్టాడు. 20 శాతం లాభం రావాలంటే అతను దాన్ని ఎంతకు అమ్మాలి?

(1) ₹1,62,000

(2) ₹1,77,000

(3) ₹1,80,000

(4) ₹1,87,500

ప్రశ్న 2. ఒక పండ్ల వ్యాపారి నిమ్మకాయలను ₹12కు 15 చొప్పున కొంటాడు. వాటిని ₹15కు 12 చొప్పున అమ్ముతాడు. అతని లాభ శాతం ఎంత?

(1) 0%

(2) 25%

(3) 36%

(4) 56 1/4%

Topic 260 | Heatwaves and lightning: recommendation, notified status and disaster finance

ప్రశ్న 1. 2026-31 కాలానికి పదహారో ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సు చేసిన విపత్తు నిధుల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. రాష్ట్ర విపత్తు ప్రతిస్పందన నిధికి, రాష్ట్ర విపత్తు ఉపశమన (mitigation) నిధికి కలిపి ఉన్న మొత్తం నిధిని ఆ రెండింటి మధ్య 75:25 నిష్పత్తిలో పంచాలి.
2. సన్నద్ధతకు, సామర్థ్య నిర్మాణానికి అయ్యే ఖర్చును రాష్ట్ర విపత్తు ప్రతిస్పందన నిధి నుంచి భరించాలి.
3. 2027-28 నుంచి జాతీయ విపత్తు నిర్వహణ సమాచార వ్యవస్థ పోర్టల్‌లో డేటాను పూర్తిగా నమోదు చేసి ధ్రువీకరించడం, ఒక రాష్ట్రం విపత్తు నిర్వహణ గ్రాంటు పొందడానికి తప్పనిసరి షరతుగా ఉంటుంది.
4. ఒక రాష్ట్ర విపత్తు ప్రతిస్పందన నిధిలో ఖర్చు కాని నిల్వ గత ఐదేళ్ల వార్షిక కేటాయింపుల మొత్తాన్ని మించితే, ఆ నిధికి తదుపరి విడుదలలను తాత్కాలికంగా ఆపవచ్చు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 3 మాత్రమే

(2) 1, 3 మాత్రమే

(3) 2, 4 మాత్రమే

(4) 1, 2, 4 మాత్రమే

ప్రశ్న 2. జాబితా Iని (తీసుకున్న చర్య) జాబితా IIతో (ఆ చర్య తీసుకున్నది ఎవరు) జతపరచండి:

జాబితా I (తీసుకున్న చర్య)	**జాబితా II (ఆ చర్య తీసుకున్నది ఎవరు)**
A. 2026-31 కాలానికి SDRF, NDRF కార్యాచరణ మార్గదర్శకాల (Operational Guidelines) కింద వడగాలులను, పిడుగులను నోటిఫై చేసిన ప్రకృతి విపత్తుల జాబితాలో చేర్చింది	1. కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ
B. సిఫార్సులపై తీసుకున్న చర్యను చెప్పే వివరణాత్మక మెమోరాండంలో (Explanatory Memorandum), విపత్తు నిధులపై సిఫార్సులను ప్రభుత్వం ఆమోదించిందని నమోదు చేసింది	2. జాతీయ విపత్తు నిర్వహణ ప్రాధికార సంస్థ
C. 2026 ఫిబ్రవరి 1న పార్లమెంటు ముందు ఉంచిన నివేదికలో, నోటిఫై చేసిన ప్రకృతి విపత్తుల జాబితాలో వడగాలులను, పిడుగులను చేర్చాలని సిఫార్సు చేసింది	3. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ
D. వడగాలుల ముప్పు ఉన్న రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు వడగాలుల కార్యాచరణ ప్రణాళికలు (Heat Action Plans) తయారు చేసుకోవడానికి సాయపడే మార్గదర్శకాలను రూపొందించింది	4. పదహారో ఆర్థిక సంఘం

(1) A-3, B-1, C-4, D-2

(2) A-1, B-3, C-4, D-2

(3) A-3, B-1, C-2, D-4

(4) A-1, B-3, C-2, D-4

Answer key and detailed explanations

Topic 251 | Arya Samaj, Ramakrishna Mission and Theosophical Society

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) 1, 2, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: పంజాబ్‌లో ఆర్య సమాజం, మహారాష్ట్రలో జ్యోతిరావు ఫూలే (Jyotirao Phule) బాలికల పాఠశాలలు పెట్టారని NCERT చెబుతుంది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: "ātmano mokṣārthaṃ jagat hitāya ca" అనే ధ్యేయ వాక్యం సొంత మోక్షం కోసం, లోక హితం కోసం అనే అర్థాన్ని ఇస్తుంది. దీన్ని రూపొందించింది వివేకానంద.
- 3వ వాక్యం తప్పు: రామకృష్ణ 1836 నుంచి 1886 వరకు జీవించారు. వివేకానంద 1897 మే 1న మిషన్‌ను స్థాపించారు. అంటే గురువు చనిపోయిన పదకొండేళ్ల తర్వాత, ఆయన పేరు మీద స్థాపించారు.
- 4వ వాక్యం సరైనది: బ్లావట్‌స్కీ, ఆల్కాట్ 1878 చివర్లో న్యూయార్క్ నుంచి బొంబాయికి బయలుదేరారు; 1879లో భారతదేశంలో స్థిరపడ్డారు. మద్రాసులోని అడయార్‌లో శాశ్వత ప్రధాన కార్యాలయం 1882లో ఏర్పడింది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైన 2వ, 4వ వాక్యాలు లేవు. (2)లో సరైన 1వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైన 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) A-3, B-1, C-4, D-2

- ఇది ఎందుకు సరైనది: లాలా హంస్‌రాజ్ 1886 జూన్ 1న గురుదత్త విద్యార్థితో కలిసి లాహోర్‌లో మొదటి DAV పాఠశాలను స్థాపించారు; ఆ పాఠశాలకు మొదటి ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఆయనే. 1889లో లాహోర్‌లో DAV కాలేజీ ఏర్పడినప్పుడు ఆయన దానికి గౌరవ ప్రిన్సిపాల్ అయ్యారు (A-3). అనీ బిసెంట్ 1898 జూలైలో బెనారస్‌లో సెంట్రల్ హిందూ కాలేజీని స్థాపించారు; 1916లో అది బనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయానికి కేంద్రం అయింది (B-1). స్వామి శ్రద్ధానంద్ 1902 మార్చి 4న హరిద్వార్ దగ్గర కాంగ్రీలో గురుకులాన్ని స్థాపించారు; అదే గురుకుల కాంగ్రీ విశ్వవిద్యాలయంగా ఎదిగింది (C-4). 1875 నవంబర్ 17న న్యూయార్క్ నగరంలో బ్లావట్‌స్కీ, జడ్జ్‌లతో కలిసి దివ్యజ్ఞాన సమాజాన్ని స్థాపించినవారిలో ఆల్కాట్ ఒకరు (D-2).

(2) ఎందుకు తప్పు: ఇది బిసెంట్‌ను, ఆల్కాట్‌ను తారుమారు చేసింది. బిసెంట్ సమాజంలో చేరింది 1889లోనే; అంతకు ముందు కాదు. బెనారస్ కాలేజీని స్థాపించింది ఆల్కాట్ కాదు.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇది ఆర్య సమాజానికి చెందిన ఇద్దరు నాయకులను తారుమారు చేసింది. లాహోర్ DAV పాఠశాల హంస్‌రాజ్ కృషి; గురుకులం శ్రద్ధానంద్ కృషి. పంజాబ్ చీలిక తర్వాత ఈ ఇద్దరూ ఎదురెదురు వర్గాలకు నాయకత్వం వహించారు.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు జతలనూ తారుమారు చేసింది. కాబట్టి నాలుగు జతలూ తప్పే.

Topic 252 | Kakatiya administration and tank irrigation

ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) A-4, B-2, C-1, D-3

- ఇది ఎందుకు సరైనది: పాకాల సరస్సును గణపతిదేవుడి కాలంలో కట్టించారు; ఇది వరంగల్‌కు సుమారు 50 కి.మీ. తూర్పున ఉంది (A-4). బయ్యారం చెరువును గణపతిదేవుడి సోదరి మైలమ కట్టించింది; ఆమె బిరుదు పేరు మీద దానికి ధర్మకీర్తి-మైల సముద్రం అని పేరు పెట్టారు (B-2). రామప్ప సరస్సు పాలంపేటలోని రామప్ప ఆలయానికి దగ్గరగా ఉంది; ఆ ఆలయాన్ని సేనాని రేచర్ల రుద్రుడు కట్టించడం మొదలుపెట్టాడు (C-1). లక్నవరం సరస్సు ములుగు జిల్లా గోవిందరావుపేట మండలంలో ఉన్న 13వ శతాబ్దపు కాకతీయ సరస్సు (D-3).

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో పాకాల, రామప్ప సరస్సులు తారుమారయ్యాయి. పాకాల వరంగల్‌కు సుమారు 50 కి.మీ. తూర్పున ఉంది. పాలంపేటలో రేచర్ల రుద్రుడి ఆలయం పక్కన ఉన్నది రామప్ప సరస్సు.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో బయ్యారం, లక్నవరం తారుమారయ్యాయి. మైలమ కట్టించిన ధర్మకీర్తి-మైల సముద్రం బయ్యారం చెరువు. గోవిందరావుపేట మండలంలో ఉన్నది లక్నవరం సరస్సు.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో ఈ రెండు జతలూ తారుమారయ్యాయి.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) 1, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: ఆయగార్లలో ఒకడైన కరణం గ్రామంలో లెక్కలు రాసేవాడు. ఆదాయ ఖర్చుల రిజిస్టర్లు, భూమి రికార్డులు ఆయన దగ్గరే ఉండేవి.
- 2వ వాక్యం తప్పు: గణపతిదేవుడు, రుద్రమదేవి, ప్రతాపరుద్రుడు ఓరుగల్లు (వరంగల్) నుంచి పాలించారు; కళ్యాణి నుంచి కాదు.
- 3వ వాక్యం తప్పు: నాయంకరం అంటే నాయకుడి చేతిలో ఉన్న ప్రాంతం. నాయకుడు రాజు కోసం సైన్యాన్ని ఉంచే సైనిక నాయకుడు. ప్రతాపరుద్రుడి కాలం నాటి 1311-12 రికార్డు ఒక అధిపతి నాయంకర పాలన గురించి చెబుతుంది. గ్రామ సేవకులు వంశపారంపర్య సేవకు బదులుగా పొందిన పన్ను లేని భూమి మాన్యం.
- 4వ వాక్యం సరైనది: రాజులు, రాజ కుటుంబ స్త్రీలు, సేనానులు, ప్రభువులు చెరువులు కట్టించారు. బయ్యారంలో లాగా వాటిని శాసనాల్లో నమోదు చేయించారు. ఏడు పుణ్యకార్యాలు (సప్తసంతానాలు) అనే ఆదర్శంలో చెరువు తవ్వించడం కూడా ఒకటి.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (2)లో ఉన్న 2వ, 3వ వాక్యాలు రెండూ తప్పు. (4)లో తప్పు అయిన 3వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

Topic 253 | Parliamentary and presidential systems compared

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) 2 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: ముసాయిదా రాజ్యాంగం "ఎక్కువ స్థిరత్వం కన్నా ఎక్కువ బాధ్యతకే మొగ్గు చూపింది" (has preferred more responsibility to more stability) అని అంబేడ్కర్ చెప్పారు. "ఎక్కువ స్థిరత్వాన్ని, తక్కువ బాధ్యతను" (more stability but less responsibility) ఇచ్చేవి అమెరికా, స్విట్జర్లాండ్ విధానాలు. "ఎక్కువ బాధ్యతను, తక్కువ స్థిరత్వాన్ని" ఇచ్చేది బ్రిటిష్ విధానం.
- 2వ వాక్యం సరైనది: అమెరికా రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ I, సెక్షన్ 6 ఇలా చెబుతుంది: "no Person holding any Office under the United States, shall be a Member of either House during his Continuance in Office". అమెరికాలో కార్యనిర్వాహక వర్గం చట్టసభకు వేరుగా ఉండడానికి కారణం ఇదే.
- 3వ వాక్యం తప్పు: పాత్రలు తారుమారయ్యాయి. మహాభియోగం మోపే అధికారం (the sole Power of Impeachment) ప్రతినిధుల సభకు మాత్రమే ఉంటుంది (ఆర్టికల్ I, సెక్షన్ 2). మహాభియోగాలన్నిటినీ విచారించే అధికారం (the sole Power to try all Impeachments) సెనేట్‌కు మాత్రమే ఉంటుంది (ఆర్టికల్ I, సెక్షన్ 3).
- 4వ వాక్యం తప్పు: NCERT బ్రెజిల్‌ను అమెరికా, లాటిన్ అమెరికాలోని చాలా దేశాలతో పాటు అధ్యక్ష తరహా విధానానికి ఉదాహరణగా చూపిస్తుంది. అర్ధ అధ్యక్ష తరహా విధానానికి అది ఇచ్చే ఉదాహరణలు ఫ్రాన్స్, రష్యా, శ్రీలంక.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో తప్పు వాక్యాలైన 1, 3 ఉన్నాయి; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పు వాక్యాలైన 3, 4 ఉన్నాయి. (4)లో తప్పు వాక్యాలైన 1, 4 ఉన్నాయి; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) A-2, B-4, C-3, D-1

- A-2: అధికరణ 61 రాష్ట్రపతి మీద మహాభియోగం జరిపే పద్ధతిని చెబుతుంది. ఆ అభియోగాన్ని "పార్లమెంటులోని ఏ సభ అయినా మోపవచ్చు" (shall be preferred by either House of Parliament). తొలగింపుకు కారణమైన "రాజ్యాంగ ఉల్లంఘన" (violation of the Constitution) అధికరణ 56(1)(b)లో ఉంది. ఆ తొలగింపు "అధికరణ 61లో చెప్పిన పద్ధతిలో" (in the manner provided in article 61) జరగాలని అదే క్లాజు చెబుతుంది.
- B-4: అధికరణ 74(1)లోని నిబంధన ప్రకారం, సలహాను మళ్లీ పరిశీలించమని రాష్ట్రపతి మంత్రిమండలిని కోరవచ్చు. ఆ తర్వాత ఆయన "మళ్లీ పరిశీలించాక ఇచ్చిన సలహా ప్రకారమే నడుచుకోవాలి" (shall act in accordance with the advice tendered after such reconsideration).
- C-3: అధికరణ 85(2)(b) ప్రకారం రాష్ట్రపతి ఎప్పటికప్పుడు "లోక్‌సభను రద్దు చేయవచ్చు" (dissolve the House of the People).
- D-1: అధికరణ 53(1) కేంద్ర కార్యనిర్వాహక అధికారాన్ని రాష్ట్రపతి చేతిలో ఉంచుతుంది. ఆయన దాన్ని "నేరుగా గానీ, తన కింది అధికారుల ద్వారా గానీ" (either directly or through officers subordinate to him) వాడతారు.

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇది అధికరణలు 61, 85(2)(b)లను తారుమారు చేసింది. రెండూ ఒక పదవీకాలాన్ని ముందే ముగించడానికి సంబంధించినవే. కానీ అధికరణ 61 కింద పార్లమెంటు సభలు మహాభియోగం ద్వారా రాష్ట్రపతిని తొలగిస్తాయి. అధికరణ 85(2)(b) కింద రాష్ట్రపతి లోక్‌సభను రద్దు చేస్తారు.

(2) ఎందుకు తప్పు: ఇది అధికరణలు 74(1), 53(1)లను తారుమారు చేసింది. రెండూ కార్యనిర్వాహక వర్గంలో రాష్ట్రపతి స్థానానికి సంబంధించినవే. కానీ అధికరణ 53(1) కార్యనిర్వాహక అధికారాన్ని ఆయన చేతిలో ఉంచుతుంది. అధికరణ 74(1), దానిలోని నిబంధన ఆయనను మంత్రుల సలహాకు కట్టుబడేలా చేస్తాయి.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు మార్పులనూ చేసింది.

Topic 254 | Prime Minister and the Council of Ministers

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) 1, 2, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: ఏ సభలోనూ సభ్యుడు కాని వ్యక్తిని ప్రధానమంత్రిగా నియమించవచ్చని ఎస్.పి. ఆనంద్ v. హెచ్.డి. దేవెగౌడ (1996) కేసులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. ఇతర మంత్రుల లాగే ఆయన కూడా వరుసగా ఆరు నెలల లోపు సభ్యుడు కావాలి (అధికరణ 75(5)).
- 2వ వాక్యం సరైనది: అధికరణ 352(3) "కేంద్ర మంత్రివర్గం (అంటే ప్రధానమంత్రి, అధికరణ 75 కింద నియమితులైన కేబినెట్ హోదా ఉన్న ఇతర మంత్రులు కలిసిన మండలి)" అని చెబుతుంది ("the Union Cabinet (that is to say, the Council consisting of the Prime Minister and other Ministers of Cabinet rank appointed under article 75)").
- 3వ వాక్యం సరైనది: భారత ప్రభుత్వ వ్యవహారాలు మరింత సౌకర్యంగా నడిచేందుకు, ఆ వ్యవహారాలను మంత్రుల మధ్య పంచేందుకు రాష్ట్రపతి నియమాలు చేయాలని అధికరణ 77(3) చెబుతుంది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: అధికరణ 88 మంత్రికి ఏ సభలోనైనా మాట్లాడే హక్కు, కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనే హక్కు ఇస్తుంది. కానీ "ఈ అధికరణ వల్ల ఓటు వేసే హక్కు రాదు" అని చెబుతుంది. మంత్రి తాను సభ్యుడిగా ఉన్న సభలో మాత్రమే ఓటు వేస్తారు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైనవైన 2వ, 3వ వాక్యాలు లేవు. (2)లో తప్పు అయిన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు. (4)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) A-1, B-4, C-2, D-3

- A-1: ప్రధానమంత్రితో కలిపి మంత్రిమండలి సంఖ్య లోక్‌సభ మొత్తం సభ్యుల సంఖ్యలో 15 శాతానికి మించకూడదని క్లాజు (1A) పరిమితి పెడుతుంది.
- B-4: పదో షెడ్యూల్ 2వ పేరా కింద అనర్హుడైన సభ్యుడిని మంత్రిగా నియమించకూడదని క్లాజు (1B) చెబుతుంది. అతని పదవీకాలం ముగిసే వరకు గానీ, అతను మళ్లీ ఎన్నికయ్యే వరకు గానీ, ఈ రెండింటిలో ఏది ముందైతే అంత వరకు ఈ నిషేధం ఉంటుంది.
- C-2: మంత్రులు రాష్ట్రపతి ఇష్టం ఉన్నంత వరకు పదవిలో ఉంటారని క్లాజు (2) చెబుతుంది.
- D-3: మంత్రిమండలి లోక్‌సభకు సమష్టిగా బాధ్యత వహిస్తుందని క్లాజు (3) చెబుతుంది.

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇది క్లాజులు (1A), (1B)ను తారుమారు చేస్తుంది. రెండూ 2003 నాటి 91వ సవరణతోనే వచ్చాయి. కానీ సంఖ్యా పరిమితి (1A)లో ఉంది; ఫిరాయింపుదారులపై నిషేధం (1B)లో ఉంది.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇది క్లాజులు (2), (3)ను తారుమారు చేస్తుంది. రాష్ట్రపతి ఇష్టం గురించి క్లాజు (2) చెబుతుంది. లోక్‌సభకు సమష్టి బాధ్యత గురించి క్లాజు (3) చెబుతుంది.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు జతలనూ తారుమారు చేస్తుంది.

Topic 255 | Planning in India: objectives and types of planning

ప్రశ్న 1. జవాబు: (4) 1, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: ఆధునికీకరణ అంటే కొత్త సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకోవడం అని NCERT చెబుతోంది. మహిళలకు మగవారితో సమానమైన హక్కులు ఉండాలని గుర్తించడం లాంటి సామాజిక దృక్పథంలో మార్పు కూడా అందులో ఉందని చెబుతోంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: నిజమైన అర్థంలో ప్రణాళిక **రెండో** పంచవర్ష ప్రణాళికతో మొదలైందని NCERT చెబుతోంది. ఆ ప్రణాళిక మహలనోబిస్ ఆలోచనల మీద ఆధారపడింది. ఆయనను NCERT భారత ప్రణాళికా రూపశిల్పి అంటుంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: ఆర్థికాభివృద్ధిని వెనక్కి లాగుతున్న అంశాలను సూచించడం 1950 తీర్మానంలోని ఏడు విధుల్లో ఒకటి.
- 4వ వాక్యం తప్పు: దేశంలోనే ఉత్పత్తి చేసుకోగలిగిన వస్తువులను దిగుమతి చేసుకోకుండా ఉండడమే స్వావలంబన అని NCERT వివరిస్తోంది. విదేశాల మీద, ముఖ్యంగా ఆహారం కోసం, ఆధారపడడాన్ని తగ్గించడం దాని ఉద్దేశం. ఎగుమతులతో ఆహార దిగుమతులకు చెల్లించడం గురించి అది చెప్పడం లేదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పైన 2, 4 వాక్యాలు ఉన్నాయి; సరైన రెండు వాక్యాలూ లేవు. (3)లో తప్పైన 2, 4 వాక్యాలు ఉన్నాయి; 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) A-3, B-2, C-1, D-4

- A-3: ఆదేశాత్మక ప్రణాళికలో ఆర్థిక కార్యకలాపాలన్నీ, వనరులన్నీ ప్రభుత్వ నియంత్రణలో ఉంటాయి. ఒక్కో సంస్థ ఏం ఉత్పత్తి చేయాలో ఆ సంస్థలు కాదు, ప్రణాళికా అధికారులే నిర్ణయిస్తారు.
- B-2: సూచనాత్మక ప్రణాళికలో ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యాలను నిర్ణయిస్తుంది; ప్రైవేటు పెట్టుబడికి సౌకర్యాలు, మార్గదర్శనం ఇస్తుంది. కానీ సంస్థలకు ఆదేశాలు ఇవ్వదు. దీనికి సాధారణంగా ఫ్రాన్స్ విధానాన్ని ఉదాహరణగా చెబుతారు.
- C-1: సుమారు ఇరవై ఏళ్ల కోసం వేసే ప్రణాళికను NCERT దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక అంటుంది. పంచవర్ష ప్రణాళికలు దానికి పునాదిగా ఉండాలని ఉద్దేశించారని చెబుతుంది.
- D-4: నిరంతర ప్రణాళికలో ప్రతి సంవత్సరం మూడు ప్రణాళికలను కొత్తగా వేస్తారు: ఆ సంవత్సరానికి ఒకటి, మూడు నుంచి ఐదేళ్లకు ఒకటి, పది నుంచి ఇరవై ఏళ్లకు ఒకటి. దీని మూడో భాగం దీర్ఘకాలానిది. అందుకే దీన్ని దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికతో కలగాపులగం చేయడం తేలిక. తేడా ఏమిటంటే, నిరంతర ప్రణాళికను ప్రతి సంవత్సరం కొత్తగా వేస్తారు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1) ఆదేశాత్మక, సూచనాత్మక ప్రణాళికలను తారుమారు చేసింది. (3) రెండు తారుమార్లనూ చేసింది. అందుకే అందులో నాలుగు జతలూ తప్పు. (4) దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికను, నిరంతర ప్రణాళికను తారుమారు చేసింది.

Topic 256 | Revolution of the Earth, seasons, solstices and equinoxes

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) A-4, B-3, C-2, D-1

- A-4: పరిహేళి రోజు (NCERT ప్రకారం జనవరి 3) భూమి సూర్యుడికి అతి దగ్గరగా, సుమారు 147 మిలియన్ కి.మీ. దూరంలో ఉంటుంది (NASA: 147.095 మిలియన్ కి.మీ.).
- B-3: అపహేళి రోజు (NCERT ప్రకారం జూలై 4) భూమి సూర్యుడికి అతి దూరంగా, సుమారు 152 మిలియన్ కి.మీ. దూరంలో ఉంటుంది (NASA: 152.100 మిలియన్ కి.మీ.).
- C-2: వేసవి అయనాంతం రోజు, అంటే జూన్ 21న, సూర్యకిరణాలు కర్కటరేఖ మీద నిటారుగా పడతాయి.
- D-1: శీతాకాల అయనాంతం రోజు, అంటే డిసెంబర్ 22న, సూర్యకిరణాలు మకరరేఖ మీద నిటారుగా పడతాయి.

(2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో పరిహేళి, అపహేళి తారుమారయ్యాయి. పరిహేళి దగ్గరి బిందువు; అప్పుడు దూరం 147 మిలియన్ కి.మీ. ఉంటుంది. అది ఉత్తరార్ధగోళంలో శీతాకాలంలో వస్తుంది.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు అయనాంతాలు తారుమారయ్యాయి. జూన్ 21న నిటారు కిరణాలు ఉత్తరాన ఉండే కర్కటరేఖ మీద పడతాయి. అందుకే అప్పుడు ఉత్తరార్ధగోళంలో వేసవి ఉంటుంది.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు జతలూ తారుమారయ్యాయి.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) 1 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: కక్ష్య పొడవునా భూమి ఒకే దిశలో వంగి ఉంటుందని NCERT చెబుతోంది; ఒక ఏడాది వ్యవధిలో అక్షం అంతరిక్షంలో సుమారుగా ఒకే దిశను చూపిస్తుంది. అందుకే ఉత్తరార్ధగోళం జూన్‌లో సూర్యుడి వైపు వంగి ఉంటుంది, డిసెంబర్‌లో సూర్యుడికి దూరంగా వంగి ఉంటుంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: అక్షం కక్ష్యా తలంతో 66½° కోణం చేస్తుంది. 23½° అనేది ఆ తలానికి గీసిన లంబం నుంచి అక్షానికి ఉండే వంపు.
- 3వ వాక్యం తప్పు: వంపుకు సమానమైన అక్షాంశం (23½°) మీద ఉండేవి కర్కటరేఖ, మకరరేఖ. ఆర్కిటిక్ వలయం 90°లోంచి వంపును తీసేస్తే వచ్చే 66½° మీద ఉంటుంది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: జూన్ 21న ఎడతెగని పగలు ఉండేది ఆర్కిటిక్ వలయం దాటిన ప్రాంతాల్లో. దక్షిణార్ధగోళంలో పరిస్థితులు తలకిందులుగా ఉంటాయి. కాబట్టి అప్పుడు అంటార్కిటిక్ వలయం దాటిన ప్రాంతాల్లో సూర్యుడు ఆకాశం అంచుకు కిందే ఉంటాడు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది. (2)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు; అందులో ఉన్న 2వ, 4వ వాక్యాలు రెండూ తప్పు. (4)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు; అందులో ఉన్న 2వ, 3వ, 4వ వాక్యాలు మూడూ తప్పు.

Topic 257 | Protected areas: national parks, sanctuaries, biosphere reserves and conservation reserves

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) 1, 2, 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం సరైనది: ఒక సముదాయం గానీ, ఒక వ్యక్తి గానీ వన్యప్రాణులను, వాటి ఆవాసాన్ని కాపాడడానికి స్వచ్ఛందంగా ముందుకు వస్తే, ఆ ప్రైవేటు లేదా సముదాయ భూమిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సముదాయ రిజర్వ్‌గా ప్రకటించవచ్చని సెక్షన్ 36C(1) చెబుతోంది. ఆ భూమి జాతీయ ఉద్యానవనం, అభయారణ్యం, సంరక్షణ రిజర్వ్‌లలో దేనిలోనూ ఉండకూడదు.
- 2వ వాక్యం సరైనది: సెక్షన్లు 36A నుంచి 36D వరకు వన్యప్రాణి (సంరక్షణ) సవరణ చట్టం, 2002 (2003 చట్టం నం. 16) ద్వారా చట్టంలో చేరాయి. ఆ సవరణ 2003 ఏప్రిల్ 1 నుంచి అమల్లో ఉంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: జాతీయ ఉద్యానవనంలో గానీ, వన్యప్రాణి అభయారణ్యంలో గానీ, దాని హద్దు నుంచి ఒక కిలోమీటరు ప్రాంతంలో గానీ గనుల తవ్వకానికి అనుమతి లేదని 2023 ఏప్రిల్ 26 నాటి తీర్పు ఆదేశించింది. అదే తీర్పు ఒక కిలోమీటరు ESZ నియమాన్ని మిగతా విషయాల్లో సడలించింది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: జాతీయ వన్యప్రాణి బోర్డు సిఫార్సు చేస్తేనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జాతీయ ఉద్యానవనం హద్దులను మార్చగలదని సెక్షన్ 35(5) చెబుతోంది. ఇప్పుడు అమల్లో ఉన్న చట్టం రాష్ట్ర చట్టసభ తీర్మానాన్ని అడగడం లేదు. అభయారణ్యానికి కూడా ఇదే నియమం వర్తిస్తుంది (సెక్షన్ 26A(3)).
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పైన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పైన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైనవైన 1, 3 వాక్యాలు లేవు. (4)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (1) A-2, B-1, C-4, D-3

- A-2: సెక్షన్ 35(4) ప్రకారం, జాతీయ ఉద్యానవనంలో చేర్చాలనుకున్న భూమిపై హక్కులన్నీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంక్రమించిన తర్వాతే ఆ ప్రభుత్వం తుది నోటిఫికేషన్ ఇస్తుంది.
- B-1: సెక్షన్ 24(2)(c) ప్రకారం, ప్రధాన వన్యప్రాణి వార్డెన్‌ను సంప్రదించి, అభయారణ్యంలోని భూమిపై ఒక వ్యక్తికి ఉన్న హక్కులను కొనసాగనివ్వడానికి కలెక్టర్ అనుమతించవచ్చు.
- C-4: సెక్షన్ 36B ప్రకారం, సంరక్షణ రిజర్వ్ నిర్వహణ కమిటీ ఆ రిజర్వ్‌ను కాపాడడం, నిర్వహించడం, పోషించడం గురించి ప్రధాన వన్యప్రాణి వార్డెన్‌కు సలహా ఇస్తుంది.
- D-3: సెక్షన్ 36D ప్రకారం, సముదాయ రిజర్వ్‌ను కాపాడే, పోషించే, నిర్వహించే బాధ్యత ఉన్న అధికార సంస్థ దాని నిర్వహణ కమిటీయే. ఆ కమిటీయే నిర్వహణ ప్రణాళికను తయారు చేస్తుంది.

(2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు రిజర్వ్‌ల జతలు సరైనవే. కానీ జాతీయ ఉద్యానవనం, అభయారణ్యం జతలు తారుమారయ్యాయి. అభయారణ్యంలో హక్కులు కొనసాగవచ్చు; జాతీయ ఉద్యానవనంలో హక్కులన్నీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంక్రమించాలి.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో జాతీయ ఉద్యానవనం, అభయారణ్యం జతలు సరైనవే. కానీ రెండు రిజర్వ్‌ల జతలు తారుమారయ్యాయి. సంరక్షణ రిజర్వ్ కమిటీ సలహా మాత్రమే ఇస్తుంది; సముదాయ రిజర్వ్ కమిటీ నిర్వహిస్తుంది.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు జతలూ తారుమారయ్యాయి. కాబట్టి దీనిలోని నాలుగు జతల్లో ఒక్కటీ సరైనది కాదు.

Topic 258 | Goleman's model: the five components

ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) A-4, B-2, C-3, D-1

- A-4 సరైనది: స్పష్టత లేని పరిస్థితుల్లోనూ ఇబ్బంది పడకపోవడం స్వీయ నియంత్రణకు ఒక ముఖ్య గుర్తు. ఇబ్బంది పెట్టే ఆవేశాలను, మనఃస్థితులను అదుపు చేసే లేదా వేరే దారికి మళ్లించే సామర్థ్యమే స్వీయ నియంత్రణ.
- B-2 సరైనది: సంస్థ పట్ల నిబద్ధత ప్రేరణకు ఒక ముఖ్య గుర్తు. డబ్బుకు, హోదాకు మించిన కారణాల కోసం పని మీద ఉండే మక్కువే ప్రేరణ.
- C-3 సరైనది: ప్రతిభ ఉన్నవారిని తీర్చిదిద్ది నిలుపుకోవడంలో నైపుణ్యం సహానుభూతికి ఒక ముఖ్య గుర్తు. ఇతరుల భావోద్వేగ స్వభావాన్ని అర్థం చేసుకునే సామర్థ్యమే సహానుభూతి.
- D-1 సరైనది: బృందాలను తయారు చేసి నడిపించడంలో నైపుణ్యం సాంఘిక నైపుణ్యానికి ఒక ముఖ్య గుర్తు. సంబంధాలను నిర్వహించడంలో, పరిచయాల వలయాలను పెంచుకోవడంలో ఉండే నేర్పే సాంఘిక నైపుణ్యం.

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇది స్వీయ నియంత్రణను, ప్రేరణను తారుమారు చేస్తుంది. సంస్థ పట్ల నిబద్ధత ప్రేరణకు చెందినది; స్పష్టత లేని పరిస్థితుల్లో ఇబ్బంది పడకపోవడం స్వీయ నియంత్రణకు చెందినది. ఈ రెండు భాగాలూ తనను తాను నిర్వహించుకునే భాగాలే; అందుకే ఈ జంటను వ్యాసంలోని వర్గీకరణ తెలిస్తేనే తేల్చగలం.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇది సహానుభూతిని, సాంఘిక నైపుణ్యాన్ని తారుమారు చేస్తుంది. ఇంగ్లిష్‌లో రెండింటిలోనూ “building” అనే మాట ఉన్న ఈ రెండు ముఖ్య గుర్తులను సులభంగా కలిపేస్తారు: ప్రతిభ ఉన్నవారిని తీర్చిదిద్ది నిలుపుకోవడం సహానుభూతిది; బృందాలను తయారు చేసి నడిపించడం సాంఘిక నైపుణ్యానిది.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇది ఆ రెండు జంటలనూ తారుమారు చేస్తుంది.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) 2, 4 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: చట్రంలో మార్పులకు అలవాటు పడగలగడం Self-Regulation గుంపులో ఉంది; చొరవ Self-Motivation గుంపులో ఉంది. ఈ రెండూ వ్యక్తిగత యోగ్యత కిందే ఉన్నాయి; సాంఘిక యోగ్యత కింద లేవు.
- 2వ వాక్యం సరైనది: వ్యాసంలో స్వీయ అవగాహనకు ఉన్న ముఖ్య గుర్తులు ఇవి: ఆత్మవిశ్వాసం; తనను తాను వాస్తవికంగా అంచనా వేసుకోవడం; తన లోపాల మీద తానే నవ్వుకోగల హాస్యం.
- 3వ వాక్యం తప్పు: “threshold capabilities” అనే పేరును గోల్‌మన్ IQకి, సాంకేతిక నైపుణ్యాలకు ఇచ్చాడు; భావోద్వేగ ప్రజ్ఞకు కాదు. రెండింతలు ముఖ్యమనే వాదన ఆయన అప్పటి విశ్లేషణకు సంబంధించినది; సార్వత్రిక నిష్పత్తి కాదు.
- 4వ వాక్యం సరైనది: భావోద్వేగ ప్రజ్ఞలో జన్యుపరమైన భాగం ఉందని, పెంపకం కూడా పాత్ర పోషిస్తుందని, వయసుతో పాటు అది పెరుగుతుందని వ్యాసం చెబుతుంది. ఇక్కడ అడిగింది పాత వ్యాసంలో రచయిత ఏం చెప్పాడో మాత్రమే; అందరికీ వర్తించే తాజా శాస్త్రీయ నిర్ధారణ కాదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో ఉన్న 1వ వాక్యం, 3వ వాక్యం రెండూ తప్పు. (2)లో తప్పయిన 1వ వాక్యం ఉంది; 4వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పయిన 3వ వాక్యం ఉంది; 2వ వాక్యం లేదు.

Topic 259 | Profit and loss: cost price, selling price and profit per cent

ప్రశ్న 1. జవాబు: (3) ₹1,80,000

- సాధన: మరమ్మతుల ఖర్చు అదనపు ఖర్చుల కిందకు వస్తుంది. కాబట్టి అది కొన్న ధరలో కలుస్తుంది. CP = 1,35,000 + 15,000 = ₹1,50,000.
- 20% లాభాన్ని CP మీద లెక్కిస్తారు: SP = 1,50,000 × 120/100 = 1,50,000 × 6/5 = ₹1,80,000.
- సరిచూడటం: లాభం = ₹30,000; 30,000/1,50,000 × 100 = 20%.

(1) ఎందుకు తప్పు: ₹1,62,000 = 1,35,000 × 6/5. ఇక్కడ అదనపు ఖర్చులను పూర్తిగా వదిలేసి, కొనుగోలు ధర మీదే లెక్కించారు.

(2) ఎందుకు తప్పు: ₹1,77,000 = 1,35,000 × 6/5 + 15,000. ఇక్కడ లాభం వేశాక మరమ్మతుల ఖర్చు కలిపారు. అంటే లాభం కొనుగోలు ధర మీద మాత్రమే వచ్చింది. అదనపు ఖర్చులు CPలో భాగం; 20% లాభం మొత్తం CP మీద రావాలి.

(4) ఎందుకు తప్పు: ₹1,87,500 = 1,50,000 ÷ 0.8. ఇక్కడ లాభాన్ని SPలో 20%గా తీసుకున్నారు. అప్పుడు ₹37,500 లాభం ₹1,87,500లో 20% అవుతుంది; కానీ CPలో అది 25%.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (4) 56 1/4%

- సాధన: ఒక్క నిమ్మకాయతో పోల్చండి. ఒక్కదాని CP = 12/15 = ₹0.80. ఒక్కదాని SP = 15/12 = ₹1.25.
- గుణకం = 1.25 ÷ 0.80 = 25/16. కాబట్టి లాభం CPలో 9/16 వంతు = 56 1/4%.
- 60 నిమ్మకాయలతో సరిచూడటం: వాటిని కొనడానికి 60 × 0.80 = ₹48 అవుతుంది; అమ్మితే 60 × 1.25 = ₹75 వస్తుంది. లాభం ₹27; 27/48 × 100 = 56 1/4%. టాపిక్ 159 ప్రకారం ఈ లాభం వరుసగా వచ్చిన రెండు 25% పెరుగుదలలకు సమానం: 25 + 25 + 625/100 = 56 1/4.

(1) ఎందుకు తప్పు: 0% అనే జవాబు రెండు అంకెలు అటూ ఇటూ మారితే ఒకదాన్నొకటి రద్దు చేస్తాయని అనుకుంటుంది; అంటే లాభమూ లేదు, నష్టమూ లేదు అనుకుంటుంది. కానీ వ్యాపారి ఒక్కో నిమ్మకాయకు ₹1 కన్నా తక్కువ చెల్లిస్తాడు; ఒక్కో నిమ్మకాయకు ₹1 కన్నా ఎక్కువ తీసుకుంటాడు.

(2) ఎందుకు తప్పు: 25% = (15 - 12)/12 × 100. ఇక్కడ 15 : 12 అనే నిష్పత్తిని ఒక్కసారి మాత్రమే లెక్కించారు. కొనేటప్పుడు వ్యాపారికి రూపాయికి ఎక్కువ నిమ్మకాయలు వస్తాయి; అమ్మేటప్పుడు అతను రూపాయికి తక్కువ నిమ్మకాయలు ఇస్తాడు. కాబట్టి ఆ నిష్పత్తి రెండుసార్లు పనిచేస్తుంది.

(3) ఎందుకు తప్పు: 36% = 0.45/1.25 × 100. ఇక్కడ లాభాన్ని SPలో శాతంగా తీసుకున్నారు. ఆధారం ₹0.80 అనే CP. - రెండు పెరుగుదలలను కూడితే (25 + 25 = 50%) లబ్ధ పదాన్ని (product term) వదిలేసినట్టు అవుతుంది; 50% ఆప్షన్లలో లేదు.

Topic 260 | Heatwaves and lightning: recommendation, notified status and disaster finance

ప్రశ్న 1. జవాబు: (1) 3 మాత్రమే

- 1వ వాక్యం తప్పు: మొత్తం నిధిని SDRF, SDMF మధ్య 80:20 నిష్పత్తిలో పంచుతారు (రూ. 1,63,521 కోట్లు, రూ. 40,880 కోట్లు). 75:25 అనేది NEH కాని రాష్ట్రాలకు కేంద్రానికీ రాష్ట్రానికీ మధ్య ఖర్చు పంపకం నిష్పత్తి.
- 2వ వాక్యం తప్పు: సన్నద్ధత, సామర్థ్య నిర్మాణాన్ని ఉపశమన నిధులైన SDMF, NDMF కిందికి తేవాలని సంఘం సిఫార్సు చేసింది. SDRF లోపల ప్రతిస్పందన, సహాయం భాగానికీ పునరుద్ధరణ, పునర్నిర్మాణం భాగానికీ మధ్య వెసులుబాటు ఇచ్చింది. (పదిహేనో ఆర్థిక సంఘం కాలంలో సన్నద్ధత, సామర్థ్య నిర్మాణం ప్రతిస్పందన భాగం లోపల ఉండేది.)
- 3వ వాక్యం సరైనది: అవార్డు కాలంలో రెండో సంవత్సరం, అంటే 2027-28 నుంచి, NDMIS పోర్టల్‌లో డేటాను పూర్తిగా నమోదు చేసి ధ్రువీకరించడం విపత్తు నిర్వహణ గ్రాంటుకు తప్పనిసరి షరతు. ఒక ఆర్థిక సంవత్సరం డేటాను తర్వాతి సంవత్సరం మే 31లోగా నమోదు చేయాలి.
- 4వ వాక్యం తప్పు: పరిమితి గత మూడేళ్ల వార్షిక కేటాయింపుల మొత్తం. ఐదేళ్లది కాదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2), (4) రెండింటిలోనూ తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది. (3), (4) రెండింటిలోనూ తప్పు అయిన 2వ, 4వ వాక్యాలు ఉన్నాయి. (3)లో సరైనదైన 3వ వాక్యం కూడా లేదు.

ప్రశ్న 2. జవాబు: (2) A-1, B-3, C-4, D-2

- A-1: 2026-31 కాలానికి SDRF, NDRF కార్యాచరణ మార్గదర్శకాల కింద కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ (MHA) వడగాలులను, పిడుగులను నోటిఫై చేసిన ప్రకృతి విపత్తుల జాబితాలో చేర్చింది. ఈ సంగతిని ప్రభుత్వం 2026 ఆగస్టు 4న లోక్‌సభకు చెప్పింది.
- B-3: కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ 2026 ఫిబ్రవరి 1 నాటి వివరణాత్మక మెమోరాండంలో సంఘం సిఫార్సులపై తీసుకున్న చర్యను వివరించింది. విపత్తు నిధులపై సిఫార్సులను ప్రభుత్వం ఆమోదించిందని అది చెబుతోంది. అందులో వడగాలుల ప్రస్తావన గానీ పిడుగుల ప్రస్తావన గానీ లేదు.
- C-4: 2026 ఫిబ్రవరి 1న పార్లమెంటు ముందు ఉంచిన నివేదికలో పదహారో ఆర్థిక సంఘం, నోటిఫై చేసిన ప్రకృతి విపత్తుల జాబితాలో వడగాలులను, పిడుగులను చేర్చాలని సిఫార్సు చేసింది.
- D-2: వడగాలులపై కార్యాచరణ ప్రణాళికల తయారీకి మార్గదర్శకాలను NDMA రూపొందించింది (2019 అక్టోబర్). వడగాలుల ముప్పు ఉన్న రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు HAPలు తయారు చేసుకోవడానికి అవి సాయపడతాయి.

(1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో A, B తారుమారయ్యాయి. నిధులపై సిఫార్సులను ఆమోదించినట్టు నమోదు చేసింది కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ. వడగాలులను, పిడుగులను నోటిఫై జాబితాలో చేర్చింది MHA.

(3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు తారుమార్లూ ఉన్నాయి. A, B తారుమారయ్యాయి. C, D కూడా తారుమారయ్యాయి.

(4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో C, D తారుమారయ్యాయి. వడగాలులు, పిడుగులపై సిఫార్సు చేసింది సంఘం. HAPల కోసం మార్గదర్శకాలు రూపొందించింది NDMA.